

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
1. Organizacja i funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego – kierunki doskonalenia i rozwoju	12
1.1. Ocena wybranych elementów zarządzania kryzysowego podsystemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	12
<i>Mariusz Rozwadowski</i>	
1.2. Zarządzanie kryzysowe oraz przygotowania obronne państwa realizowane w systemie obronnym RP – kierunki integracji	30
<i>Marian Kuliczkowski</i>	
1.3. Integracja przygotowań obronnych i zarządzania kryzysowego na przykładzie administracji drogowej – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad	56
<i>Marta Osypowicz, Irmina Denysiuk</i>	
1.4. Planowanie obronne i planowanie cywilne jako dziedziny integrujące system bezpieczeństwa narodowego	75
<i>Zenon Sobejko</i>	
1.5. Zarządzanie ryzykiem na szczeblach administracji samorządowej – ocena stanu faktycznego i propozycja doskonalenia	87
<i>Dorota Wojtyło</i>	
1.6. System monitoringu wizyjnego jako narzędzie zarządzania kryzysowego	107
<i>Agata Tyburska, Jarosław Struniawski</i>	
2. Nowe wyzwania i zagrożenia zarządzania kryzysowego	118
2.1. Masowy napływ uchodźców jako nowy rodzaj zagrożenia	118
<i>Grzegorz Pietrek</i>	
2.2. Przywództwo i dowodzenie w kontekście zarządzania kryzysowego	127
<i>Wojciech Czajkowski, Andrzej Czop, Jolanta Wąs-Gubała</i>	
2.3. Potencjał trzeciego sektora w procesie zarządzania kryzysowego	150
<i>Justyna Trubalska</i>	
2.4. Kształtowanie poczucia bezpieczeństwa człowieka w sytuacjach kryzysowych	162
<i>Andrzej Pieczywok</i>	

2.5. „Ustawa antyterrorystyczna” a proces zarządzania kryzysowego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji	184
<i>Hanna Kanieska</i>	
2.6. Udział policji w zapewnieniu bezpieczeństwa i rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych	193
<i>Janusz Niedziółka</i>	
3. Ratownictwo w zarządzaniu kryzysowym	211
3.1. Zarządzanie kryzysowe a funkcjonowanie polskiego systemu ratownictwa	211
<i>Paweł Gromek</i>	
3.2. Rola ratownictwa w zarządzaniu kryzysowym.....	226
<i>Barbara Stefaniuk</i>	
3.3. Czynności ratunkowe i ewakuacja poszkodowanych w zdarzeniach masowych.....	240
<i>Krzysztof Goniewicz, Mariusz Goniewicz, Witold Pawłowski</i>	
3.4. Aktywacja sił i środków Sił Zbrojnych RP w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej	251
<i>Jolanta Pochwatka</i>	
3.5. Pierwsza pomoc psychologiczna w systemie zarządzania kryzysowego – rozwiązanie modelowe.....	263
<i>Elżbieta Sideris</i>	
3.6. Działalność Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa w zakresie minimalizacji zagrożeń w obszarze linii brzegowej Polski.....	275
<i>Klaudia Ołownia</i>	
4. Zarządzanie kryzysowe a kategoria bezpieczeństwa i elementy je współtworzące.....	279
4.1. Istota bezpieczeństwa, pojęcie, podstawowe kategorie bezpieczeństwa i zagrożeń.....	279
<i>Jacek Pietraszewski</i>	
4.2. System ochrony ludności w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej	294
<i>Bogdan Michailiuk</i>	

4.3. Infrastruktura krytyczna. Rola w funkcjonowaniu współczesnego państwa	310
<i>Agata Guziel</i>	
4.4. Logistyczne aspekty zarządzania kryzysowego	317
<i>Julia Wioletta Tocicka</i>	

Zarządzanie kryzysowe jest działalnością wszechstronną, ukierunkowaną na oddziaływanie na wiele płaszczyzn funkcjonowania państwa, jego obywateli oraz wytwory materialne człowieka (infrastruktura, mienie) i środowisko naturalne. Jego szerokie spektrum zastosowania wynika przede wszystkim z realnych potrzeb ochrony. Tak też określa się zasadniczy cel zarządzania kryzysowego, wskazując na zapewnianie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, przez stworzenie społeczeństwa warunków trwania i zrównoważonego rozwoju.

Podjęcie wielokierunkowych działań w zakresie zarządzania kryzysowego jest także uwarunkowane prawnie, bowiem w ustawie o zarządzaniu kryzysowym, według interpretacji wskazanej definicji zarządzania kryzysowego, obejmuje ono przedsięwzięcia planistyczno-organizacyjne i ratowniczo-odwrótcze, które są realizowane w etapach następujących po sobie i przenikających się fazach: zapobiegania, przygotowania, reagowania i odbudowy. Zatem można je schłankować jako proces, realizowany w sposób nieustanny, skoordynowany, ale i naradzie w sferach podmiotów administracji publicznej realizujących funkcje kierowania bezpieczeństwem narodowym. Ponadto zarządzanie kryzysowe jest narzędziem zarządzania ryzykiem w ogóle oraz podczas wystąpienia sytuacji przekraczającej akceptowalny poziom bezpieczeństwa, i zatem charakteryzuje się ciągłością działania. Ta dwoistość postrzegania zarządzania kryzysowego wzajemnie się nie wyklucza, a przeciwnie świadczy o zaawansowaniu i usystematyzowaniu rozważań nad nim.

Należy ponadto wskazać, że zarządzanie kryzysowe jest oparte na założeniach wielu nauk, w tym nauk o zarządzaniu czy nauk o bezpieczeństwie. Wykorzystanie w teorii zarządzania kryzysowego ich wszystkich sprawia, że dostarczane są kolejne argumenty ku postrzeganiu zarządzania kryzysowego jako złożonego, wielopłaszczyznowego działania, które może zostać sprawnie wykorzystane w sytuacjach zakłócających normalne funkcjonowanie państwa często nieprzewidywalnych i zaskakujących. Ponadto ten złożony charakter zarządzania kryzysowego pozwala podejmować także działania prewencyjne, wyprzedzające, a także wcześniej zaplanowane.

Zarządzanie kryzysowe jest realizowane w sposób kompletny w zakresie sytuacji przedkryzysowej, kryzysu i pokryzysowej. Można stwierdzić, że jest ono działalnością powszechną, angażującą wiele podmiotów wykonawczych zarządzania i powinna ona być realizowana w każdym ze stanów funkcjonowania państwa. Zatem organizacja państwa powinna ułatwić funkcjonowanie i możliwości oddziaływania podmiotów na rzecz zapewniania bezpieczeństwa. Do